

В. В. Сокурєнка ; О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

5. Багній А. Київ Мрії // Українська правда : сайт. URL: <https://life.pravda.com.ua/authors/5956686a1344c/> (дата звернення: 20.03.2019).

Надійшла до редколегії 24.03.2019

УДК 351.741:796.05

Д. О. ХОВАНОВА,

курсант факультету економіко-правової безпеки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Д. В. Петрушин, кандидат з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ТРАВМУВАННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ, ПОВ'ЯЗАНЕ З НЕДОСТАТНЬОЮ ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВЛЕНІСТЮ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Роботу присвячено актуальному питанню травмування при виконанні службових обов'язків пов'язане з недостатньою фізичною підготовленістю працівників поліції.

Ключові слова: травмування, спеціальна фізична підготовка, рівень фізичної підготовленості.

Сучасна криміногенна ситуація в Україні, викликана багатьма соціально-економічними чинниками. Вони призводить до того, що випадки виникнення екстремальних ситуацій, коли життю або здоров'ю працівника поліції загрожує реальна небезпека, стають все частішими. Від 7 % до 12 % працівників під час виконання службових обов'язків зазнають тяжких фізичних та психічних травм. Втрати особового складу працівників поліції (загибель, поранення, травмування, професійні захворювання) при охороні громадського порядку, забезпеченні громадської безпеки, попередженні й припиненні злочинів та інших правопорушень можуть виникати не лише як наслідок дій злочинців, а й в разі необачності, неузгодженості та невдало спланованих дій. Такі та інші небезпечні чинники також можуть бути викликані недотриманням заходів особистої безпеки, незнанням специфіки виниклої ситуації та протидії їй за рахунок слабкої фізичної підготовленості працівників поліції. Тому вивчення причин травматизму в правоохоронній діяльності та шляхи його профілактики є надзвичайно актуальним питанням.

Травма – це ушкодження з порушенням або без порушення цілісності тканин або органів тіла в результаті якого-небудь зовнішнього

впливу (механічного, фізичного, хімічного тощо). Травма може виникнути як наслідок однократного сильного або незначного щодо сили, але часто повторюваного впливу.

У перекладі з грецького «равма» означає ушкодження. Травматичні ушкодження, які пов'язані з певним видом професії, з яким-небудь середовищем, сферою діяльності, прийнято називати травматизмом.

Вивченням травматизму займається травматологія – наука про ушкодження людського тіла. Вона вивчає причини ушкоджень, загальні і місцеві зміни, що настають у результаті впливу пошкоджувальних факторів, розробляє методи лікування та профілактики травм [1].

Аналіз підсумків роботи Національної поліції за 2015–2019 роки, дає змогу визначити ряд причин, які пов'язані з травматизмом співробітників, серед яких:

1) відсутність або неякісне проведення навчання та інструктажів з питань особистої безпеки;

- 2) недостатня кількість годин з спеціальної фізичної підготовки;
- 3) недосконалість або відсутність засобів безпеки;
- 4) недостатній контроль правопорушника під час його затримання;
- 5) несправність спецзасобів або зброї;
- 6) психологічна не готовність працівника до професійно ефективних водночас безпомилково безпечних дій;
- 7) використання малоефективних технік самозахисту;
- 8) помилкова оцінка обстановки, що склалася, хибна впевненість у власних силах (див. рисунок 1) [2].

Закон України «Про Національну поліцію» доволі детально регулює питання призначення та виплати в разі загибелі (смерті) чи втрати працездатності поліцейського. Якщо під час виконання службових обов'язків працівник поліції отримує травму не зі своєї вини, то він отримує від держави одноразову грошову допомогу. Її розмір визначають під час службового розслідування, і він залежить від тривалості втрати непрацездатності.

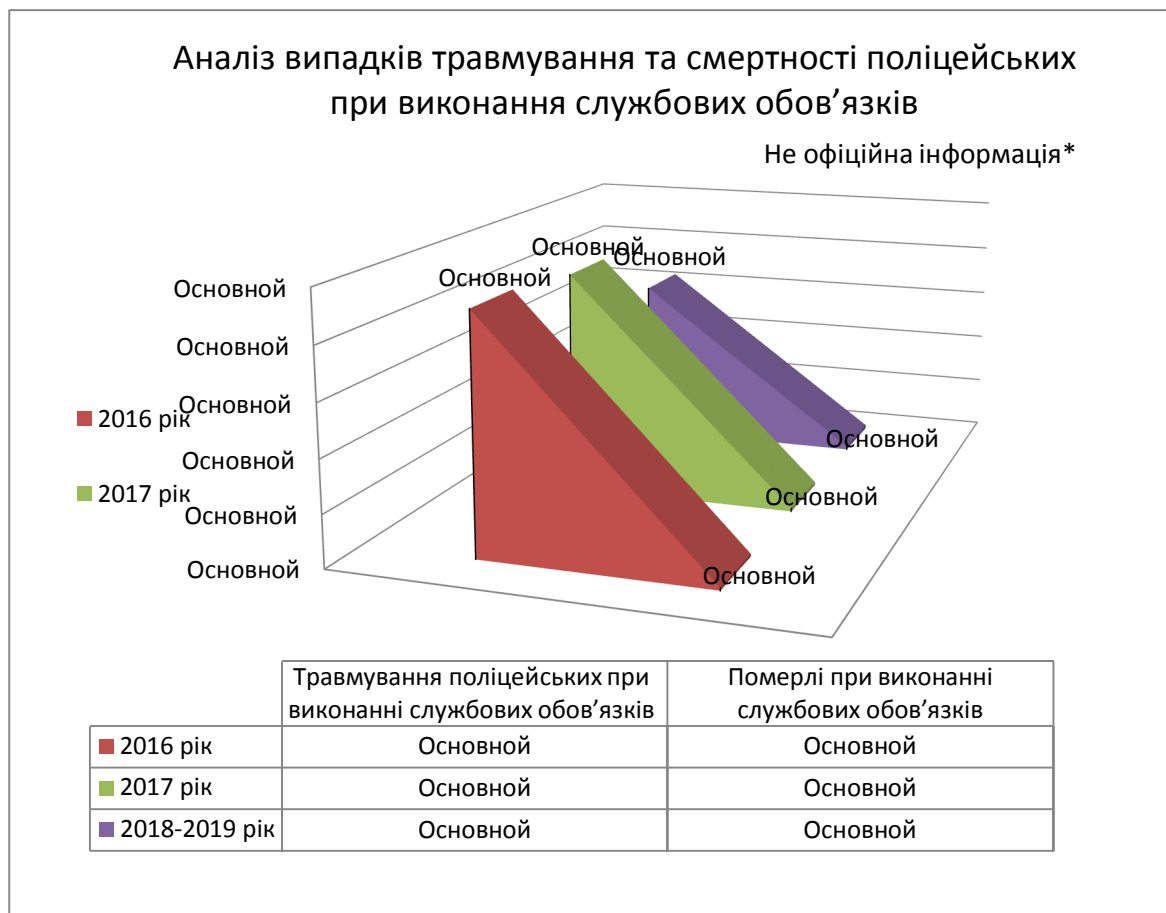

Рисунок 1

Високі показники спеціальної фізичної підготовленості поліцейського є одним з головних критеріїв його доброякісної роботи. Рівень фізичної підготовленості кандидатів на навчання у ЗВО МВС оцінюється відповідно до вправ та нормативів, визначених у таблиці нормативів з фізичної підготовки кандидатів на навчання у ЗВО МВС. Основною метою тестування кандидатів є визначення придатності до служби в Національній поліції України та спроможність переносити фізичні навантаження без зниження працездатності поліцейського.

Доброякісна фізична підготовленість спрямована на попередження травмувань при виконанні службових обов'язків; формування навичок необхідних для знешкодження, виведення зі строю та затримання правопорушника ; самозахисту від нападу та виховання впевненості у власних силах.

При затриманні, працівники поліції, які мають недостатню розвинуті фізичні якості, можуть отримати ушкодження верхніх кінцівок пальців, променево-зап'ясного та ліктьового суглобів. Вони майже завжди обумовлені ударом рукою в тіло. За характером це пошкодження міжфалангових суглобів, переломи фаланг, періостити тильної поверхні п'ясткових кісток [1].

Під час масових заворушень джерелами небезпеки можуть стати: удари тупими предметами (каміння, палиці), удари холодною зброєю (кийки, битки, арматура, цеп), рогатки, використання транспортних засобів, будівельної техніки, балістична небезпека (травматична зброя, обрізи, вогнепальна зброя, гранати), колючий дріт, барикади з надовбями та слизькою поверхнею. Комплексний аналіз небезпек на масових заворушеннях вказує на вплив всіх частин тілу та внутрішні органи людини. Для відвернення загрози з натовпу працівник поліції повинен, при необхідності застосовувати прийоми самозахисту та страховки.

Головним завданням викладачів, тренерів, при підготовці працівників поліції у вищих навчальних закладах МВС із специфічними умовами навчання та установ (закладів) Національної поліції є не тільки якісне викладання на заняттях, а перш за все передавання курсантам необхідних знань, умінь, навичок зі свого предмета, сприяння культу здоров'я, активне пропагування здорового способу життя як серед курсантів, так і всіх працівників ОВС; формування фізично, психічно і духовно здорових громадян держави.

При підготовці працівників поліції у вищих навчальних закладах МВС із специфічними умовами навчання та установ (закладів) Національної поліції, що діють для забезпечення організації відповідної спеціальної підготовки поліцейських, уперше прийнятих на службу в поліції, а також при підвищенні кваліфікації і перепідготовці молодшого складу поліції, потрібно приділяти особливу увагу заняттям з спеціальної фізичної підготовки [3]. Для цього потрібно:

- 1) удосконалити методику проведення занять, правильно організовувати і проводити заняття;
- 2) забезпечити роботу додаткових спортивних секцій з боксу та рукопашного бою;
- 3) комплексно розвивати фізичні й психічні якості;
- 4) проводити гарну розминку перед і після заняттям [4];
- 5) загартовувати організм працівників поліції;
- 6) вивчати і обговорювати причини кожної травми за участю працівників поліції;
- 7) моделювати ситуації, які трапилися за участю поліцейських і практично відпрацьовувати їх на заняттях.

Отже, саме фізична підготовка і уміння застосовувати набуті знання на практиці, допомагають поліцейським якісно виконувати свої службові обов'язки без травмування.

Список бібліографічних посилань

1. Профілактика спортивного травматизму у військових підрозділах : навч. посіб. / Г. П. Грибан, В. М. Романчук, С. В. Романчук та ін. ; за ред. Г. П. Грибана. Житомир : ЖВІ НАУ, 2013. 140 с.
2. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посіб. / кол. авт. ; за заг. ред. В. Г. Грибана, В. А. Глуховері. Дніпро : Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
3. Про затвердження Положення про організацію первинної професійної підготовки поліцейських, яких вперше прийнято на службу в поліції МВС України : наказ МВС України від 16.02.2016 № 105 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0576-16> (дата звернення: 02.04.2019).
4. Мужичок В. О., Слобожанінов П. А. Профілактика та попередження травматизму в фізкультурній та спортивній діяльності студентів ВНЗ. *Молодий вчений*. 2017. № 3.1 (43.1). С. 257–261.

Надійшла до редколегії 06.04.2019